

Reanimáció Újraélesztés Sürgős esetek

Dr. Sirák András

Csaláadorvos, mentőorvos

Semmelweis Egyetem

Csaláadorvosi Tanszék

Tanszékvezető:

Dr. Kalabay László

egyetemi tanár

Miért fontos ?

- Naponta Magyarországon átlag 10-14 ember hal meg hirtelen szívhalál következtében
- Az időablak maximum 4 perc
- Mindenki mellé biztosan nem jut oda időben a Mentőszolgálat
- Sikeres reanimáció esetén szinte mindig éppen volt ott egy személy, aki időben elkezdte

Alapfogalmak

- **BLS: Basic Life Support**
Eszköz nélküli újraélesztés
- **ALS: Advanced Life Support**
Eszközös, gyógyszeres újraélesztés
- **AED: Automatic External Defibrillátor**
Félautomata külső defibrillátor

Hány perc a 4 perc?

- A keringés / légzés megszűnte után átlagos körülmények között maximum 4 percet bír ki az emberi agy maradandó károsodás nélkül
- Nagyon nem mindegy, hogy mikor kezdjük az újraélesztést
- Minden másodpercben agysejtek milliói pusztulnak el véglegesen
- Jeges vízbe esett sérült reanimációs ideje jelentősen megnő (15-20')

Mi okoz hirtelen halált

- Akut coronaria szindróma (ACS) – 85 %
- Tüdőembólia – 12 %
- Egyéb betegség – 3 %
 - Aorta disszekció
 - Aneurizma ruptura

Balesetek

- Áramütés
- Félrenyelés
- Vízbe fulladás
- CO, CO₂ mérgezés
- Ilyenkor a legfontosabb a sérültet a veszélyzónából kimenteni, a reanimáció csak ez után kezdődhet

A kamrafibrilláció

- A hirtelen szívhalál oka az esetek 85 %-ban kamrafibrilláció
- Azonnal keringésleállást eredményez
- Kezelés nélkül halálos
- Elektromos kezelés: defibrillátor
- A kieső keringés pótlása: reanimáció – életmentő tüneti terápia
- Defibrillálás – életmentő oki terápia

Tünetek

- **Kontaktusképtelen**
- **Fekvő, összeesett, eszméletlen beteg**
- **Légzés nincs, vagy terminális légzés**

A lépések

- Óvatosan megszólítjuk, megrázzuk
- Segítséget hívunk a környezetből
- Biztonságos környezetet teremtünk
- Kemény alapra fektetjük (földre)
- Légzés-keringés vizsgálata
 - Légzés: a beteg arca fölé hajolva, a mellkasát nézve érezzük, halljuk és látjuk a légzést
 - Erre 10 másodperc fordítandó

A vizsgálat

10 másodperc

Biztonságos környezet

- **Wire, Fire, Glas, Gas**
- Áramkört megszakítjuk
- Gáztérből kimentjük
- Légy óvatos ...
- Tanmese a CO mérgezésről ...
- Soha ne használjunk együtt konyhai páraelszívót és gáz fűtőberendezést

**Ha nincs légzés /
agoniális légzés van**

**Reanimációt kezdünk
Kemény alapra fektetjük
Biztonságos környezet
Mentőszolgálat értesítése
Tel: 104**

BLS

- 30 kompresszió : 2 befúvás
- Mindig 30 kompresszióval kezdjük
- Kompressziók: 100/perc frekvencia
- A mellkast 5-6 cm mélyre nyomjuk
- Lenyomás-felengedés aránya 1:1
- Összekulcsolt kézzel, nyújtott könyökkel

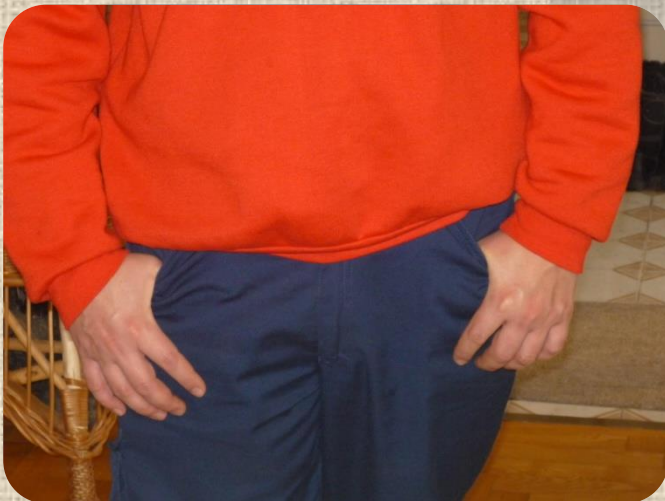
BLS

- 2 befúvással folytatjuk
- Szájból szájba vagy szájból orrba
- Szájba fújva az orrot befogjuk
- Orrba fújva a szájat becsukjuk az áll felhúzásával
- 2 percenként légzés ellenőrzés, csere

Mellkaskompresszió

A kéztartás

Lélegeztetés

Szájból szájba

Szájból orrba

Meddig kell csinálni

- Míg az életjelenségek vissza nem térnek
- Míg a hívott segítség megérkezik
- Míg ki nem fáradunk – nehéz fizikai munka
- Legalább 30-40 percig

Mikor végzünk csak kompressziót (lélegeztetés nélkül)

- **Arckoponya sérült**
- **Gázmérgezett – főleg szénmonoxid**
- **Telefonon vezérelt újraélesztés**
- **Nagy mennyiségű idegen anyag a szájban (vízbe fulladt)**
- **Fertőző vagy nagyon visszataszító sérült**

Reanimáció összefoglalva

Összeesett ember

Kiálts segítségért

Keringés / légzés vizsgálata

Keringés/légzés nincs

Mentők értesít(tet)ése

BLS-t kezdünk

30 kompresszió/

2 befúvás

Defibrillátor

Keringés/légzés van

Stabil oldalfekvés

Mentők értesítése

2 percenként ismételni

Defibrillátor

- Ne féljünk tőle
- Defibrillátor a barátunk
- A kamrafibrilláció kezelésének egyetlen lehetséges eszköze
- Egyszerű, biztonságos
- Nem lehet vele rosszul/rosszkor ütni
- Csak akkor üt, ha fibrillációt észlel

Defibrillátor

Elektródák

Csatlakoztatjuk

Analízis

Shock

Gyermek reanimáció

- A felnőtt hirtelen halál oka 85%-ban keringési probléma, 15% légzési probléma
- A gyermek hirtelen halál oka 85%-ban légzési probléma, 15% keringési probléma
- A határ a felnőtt/gyerek között 10 éves kor vagy 40 kg testsúly
- A fő különbség: az újraélesztést 5 befúvással kezdjük, majd 15 kompresszió – 2 befúvás

Akut coronaria szindróma - ACS

- Leánykori nevén: szívinfarktus
- Tünetek: hirtelen kezdődő, szorító, nyomó mellkasi fájdalom
- Állkapocsba, vállakba, bal karba sugárzik
- Verejtékezés, hányinger, légszomj
- A hirtelen szívhalál leggyakoribb oka
- Idős korban (75 év felett) és 2. típusú DM-ban a fájdalom nem feltétlenül erős

Teendők:

- Nyugalomba helyezzük, lefektetjük
- Megnyugtatjuk
- Aspirin 200-300 mg
- Nitrolingual, Nitromint spray 15 percenként
- Mentők értesítése: 104
- Elhelyezés PCI centrumban
- Időablak: 4-6 óra
- Egynapos sebészet – egy napos gyógyulás ?

Eszméletlen beteg

- Légzik, de kontaktusképtelen
- Sokféle oka lehet
- Gázmérgezésre mindig gondoljunk !
- Főleg, ha több ember lesz rosszul egy légtérben
- Ajtó - ablaknyitás
- Nem a gyógyszerész feladata az ok kiderítése
- Stabil oldalfekvés
- Mentőszolgálat értesítése

Stabil oldalfekvés

1

2

3

4

Hypoglikémiás kóma

- Legtöbbször ismert cukorbeteg
- Tünetek: Szédül, éhes, zavart, izzad, eszméletlen
- Vércukor mérés: 3.0 mmol/liter alatt
- Ritkán lehet normális is
- Ha magánál van: kóla (nem Zero vagy Light) itatása, kristálycukor, kockacukor
- Ha eszméletlen: szájon át semmit !!
- Tel: Mentők – 104

Stroke

- Tünetek: féloldali mozgáskiesés
- Arc aszimmetria
- Elkent, nehezen érthető beszéd
- Eszméletlenség

Teendők:

- Lefektetni, Aszpirin 2-300 mg
- Mielőbb hívni a Mentőket „Stroke” vagy „agyvérzés” diagnózissal
- Időablak 2-3 óra !!

Magas láz

- Főleg idős korban zavartságot okozhat
- Kisgyermek korban (3 év alatt) veszélye a lázgörcs
- Lázcsillapítók közül az OTC készítmények adhatók
- Gyermeknek a kúp a biztos
- Minimum 1 óra alatt hatnak
- Fizikális lázcsillapítás: hűtőborogatás, hűtőfürdő

Hányás – hasmenés

- Elterjedt rossz gyakorlat: hányás = Daedalon
- A HÁNYÁS OKA LEHET:
- Agyi betegség, agyrázkódás, egyéb trauma
- Gyomor-bélrendszeri (súlyos) betegség
- Gyomor-bélrendszeri akut fertőzés
- Gyógyszer mellékhatás
- Mérgezés (CO !!!)
- OTC készítmény: B6 vit, itatás kortyonként
- Hasmenésben: Szén, Bolus adstr, Enterobene
Cralex, Tasectan

Epilepsziás roham

- **Eszméletlen, rángatózik, nyelvharapás**
- **Fejét óvni a sérüléstől**
- **Tel: Mentők – 104**
- **Ha mentő rövid időn belül nem érkezik:**
- **Diazepam desitin felnőtteknek 2 x 10 mg rectálisan, gyermeknek testsúly arányosan kevesebb**
- **Tablettás szerek ilyen esetben nem segítenek**

Az oxiológia nem foglalkozás, hanem betegség

Én 4 éves
koromban
kezdttem...

**Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket**

**Sirák András
angelika@t-online.hu**